

bila klop, na katero se je vsedla. Strašne misli so ji švigale po glavi, in v njenem srcu je kipela le strast maševanja.

Tako je tu sedela pričakovala nezvestega moža.

Hladen vetric je na pol gole verhe velike lipe majal, in tam pa tam je že kakšen suh list s suhih vej na hladno zemljo padel. Od dežja napojeni studenec je pošiljal svojo vodo obilnejše kakor navadno po malem koriteu, da se je precej glasno razlegalo prijetno šumenje po tihi okolici. Vse to je boljarko navdajalo s strahom in grozo. Ker ni družega mislila kakor na maševanje, jo je vsako še tako malo šumenje prestrašilo, češ, sedaj pride mož, — česar je obenem želela, pa tudi se bala.

Sedaj začuje v bližnjem germu stopinje, kar ji je nannanovalo, da se bliža on, kogar je pričakovala. — Noč pa je bila tako temna, da vendar ni mogla prav razločiti, kdo da pride; vendar se ji je zdelo po klobuku s perjem okinčanem, da to ni nihče drug, kakor njeni nezvesti Dmitar.

„Pst! pst Nasta?“ — zazove s trepečim glasom prikazen.

„Jaz, jaz sem!“ odgovori boljarka v tem ko mu naproti gré.

Rahlo ga prime za plajšč, ki je bil s svilo obšit in boljarjevemu ves enak; v tem jo pritisne on na svoje persa. — Kerv ji v žilah zastoji, da omaguje in vsa omamljena se verže v naročje Dmitrovo. V tem, ko jo on objame, potegne ona izza pasa nož, ter mu ga globoko zasadi v persi.

Dobro ga je bila zadela. Nesrečnik zdihne: „Nasta, kaj si naredila!“ — pa se zvali mertev na zemljo. Boljarka z njim vred pade, ter poleg njega leži kakor da bi bila strela v njo trešila. Kerv, ki je tekla iz rane umorjenega, je tekla po njeni roki; pa komaj vročo kerv na roki začuti, skoči na noge, in vse poskuša, da bi mertvega zopet k življenji prebudila. Al vse je bilo zastonj; — sedaj bi bila rada svoje lastno življenje za življenje nesrečnega dala!

Veter strese veje mogočne lipe; merzel pot jo polije; zdi se ji, da jo nebesa na sodbo kličejo zavoljo strašnega umora, ki ga je ravno dopernesla. Naglo zbeži iz germovja. Komaj pa dospé v grad, začuje po dvorani ostroge ropotati in zdi se ji, kakor da bi slišala glas Dmitrov. Trepetaje stopi v dvorano, in pred njo stoji mož njeni, zdrav in vesel, obdan od svojih hlapcov, ktere je ravno po svoji ženi popraševal.

„Ti si tukaj?“ — zavpije ona s strašnim glasom, pa si z roko oči briše — „ti nisi mertev? — Hvala Bogu! — jaz te tedaj nisem umorila?“

Ko to izgovori, se zruši k njegovim nogam na tla.

„Kaj to pomeni?“ — reče Dmitar — „al si obnorela? kaj te besede?“

Boljarka ne odgovori dolgo nič; potem pa naglo vstane in se va-nj zagleda kakor da bi bila odervenela, ga k sebi potegne in ga začne po persih tipati, šeptaje: „Nič, nič, nobene rane? — se mi je morebiti samo sanjalo? — ali sem ob pamet? — tukaj le sem ga ubodla — to vém dobro — čutila sem njegovo kerv na svoji roki — roka je še kervava — je — je — glej — kako je rudeča, glej!“ —

„Jelka! draga ljubljena ženka!“ — reče boljar vés oplašén — „povej mi vendar, kaj se ti je zgodilo? — te je kdo ranil? — govori — za Boga — govori! nič se ne boj, saj si pri meni, da te braním; povej, kaj ima vse to biti?“

„Tam doli — Nasta — pod lipo — oni studenec“ — začne boljarka vsa zmotena govoriti — „al nisi ti tam bil? — pred malo časom? — se nista pogovorila z Nasto?“

Boljar pomaje glavo, pa ne vé besedice odgovoriti.

„Oj, milostljivi Bog! pa koga sem umorila?“ — zavpije Jelica še strašneje in beži ravno proti studencu.

„Prižgite baklje, pa hitro za njo!“ — zapové Dmitar in sam pred svojimi ljudmi letí za njo, pa je ne more

doiti. Nekoliko korakov od studenca zasliši zopet strašen jok in stok.

„Oj, koga sem ubila? — za Božjo voljo, koga sem ubila? — niso samo sanje — tu — tu leži mertvo truplo!“

Dmitar priskočivši s bakljo zagleda ženo, kako z obema rokama kervavo mertvo truplo objema. Oba naenkrat spoznata nesrečno truplo; oba zavikneta strašno! — Bil je nju sin — nju edini sin, ubit od svoje lastne matere!

On je ljubil Nasto in ž njo želel v srečen zakon stopiti; on je bil tisti, zavoljo kterega se je ona prestrašila, ko ga je v dvorani tako iznenada zagledala; za njim je tako zamaknjeno gledala, ko je proti gojzdu jahal na lov; on je bil tisti, komur je obetala, da ga bode pri studencu pričakala. In tako je nesrečna mati, slepa v svojem natolčovanji, ubila svojega edinega, čez vse ljubljenega sina!

(Konec sledi.)

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Slovenskih Goric na Štaj. 20. maja. — Od lani do letos nisem mogel dosti veselega pisati, ker nam menda malokdo očitati more, „da se od Mure do Drave živí brez težave!“ Izvzeto dobro vino, čeravno je marsikterega okljalo, so nas težile mnoge nezgode; najteže bomo pozabili, ker nam je toliko živine pocepalo, da so ljudé že mislili, da jo je kaka kužna bolezen po stradanji napadla. Al zdaj nam obeta mila narava, ako jo dobrotljivi Bog nesreče obvaruje, vse lepo poverniti, ker jo vreme budi tako ugodno, da je veselje; samo na nemškem polji od Štrasa doli je toča pred 14 dnevi rež pokončala. Imel sem priliko viditi vinograde v gorah pri Radgoni, od tod gori čez Kremperg, Hlapje, Jerenino, nad Pesnico do sv. Križa pod Tremerom, — povsod nam obeta blagodarjena terta z nasipanimi kavernki obilo grojzdja; na nekterih mestih še več od lani; le ta razloček je, da je dosti starih in visokih tersov razpokanih in suhih, al od mraza ali suše, posebno v slabo obdelanih goricah. Na lepi višini pri sv. Križu ali pri sv. Duhu blizo Slemenca se odpre prijazen razgled po vseh Slovenskih goricah in še v daljne kraje. Tam se dobro pozná, kje je pridna roka domá. Pod nogami se razprostirajo se ponižaje okroglasti bregi in homci; okó zadene na zlo razširjene vinograde, na sadovnike, v kterih nam lepo ocveteno drevje spet veliko upanja za dobro sadno letino daja; le marljivih bčelic je bilo malo čuti po cvetji, ker jih je dolga zima večidel umorila; radostni tudi vidimo plodne njive s košato setvijo in lepe zelene travnike, vmes pa je pohišje gostoljubnih ljudi nasejano in bele cerkve nam kažejo pot nakviško k Tistemu, od kterega pride vés blagor! Veselo je gledati, kako se kolači po lepi setvi valajo; samo na Goriškem, kjer se je soldanasta zemlja težko obdelati dala, so žita bolj blede in redke, ker jim gnoja manjka. Zares veliko baranje še bo v naših krajih in je že zdaj: od kod bomo dobili zadosti gnoja za našo zemljo, da ji moč povernemo; brez skerbi bi bili, če bi imeli taki neskončni zalog černe persti, kakor ga imajo Pohorčani, kterega še bojo radi bolje rabili. Kje se začne Goriško, je težko razločiti, zakaj vsak seljan imenuje sosede svoje proti zahodu Gorčane, druge proti izhodu Dolance; mali razloček je med nami: vse nas veže vez edina: ljubi naš jezik slovenski in vsi se veselimo milostljivega gospoda kneza škofa v Maribor. (Konec sl.)

Iz Firenze 22. maja. Romarji, o kterih sem Vam pisal iz Benetk, smo srečno dospeli v Firenco. Vidili že smo toliko lepega in imenitnega, da se mi skoraj v glavi vertí, ko premišlujem število cerkvá, njih lepoto in dragocenost, in se spominjam prijaznih krajev, zalih vertov, rodovitnega polja in drugih krasnih reči. Benetke same so vredne, da človek jih gré gledat, in upam si reči, da malo je mest, ki bi v eno versto z Benetkami stopiti smele — zdeva se človeku, da iz morja so izrastle. Stolna cerkev

sv. Marka, kakor so mi rekli, je vredna gotova kakih 120 milijonov goldinarjev, in dragega kamna kakor jaspisov, porfirov itd. ima skorej preveč. Benečani so prijazni in pri-
ljudni; al kdor hoče kaj kupiti ali v kakem čolnicu se
peljati, mora za plačilo hudo se poganjati z njimi. Iz Be-
netk smo se peljali v Padovo, kjer smo molili na grobu
sv. Antona in sv. Justine, potem v Bolonjo, kjer smo
počastili grob sv. Dominika in sv. Katarine iz Bolonje, in
zdaj smo v Firenci, kjer smo sv. mašo brali na grobu
sv. Andreja Korsinskega, sv. Antonina škofa in sv. Juliane
Falkonove. Trupla sv. device Magdalene de Pazzis pa nam
ne morejo pokazati, ker imajo ravno devetdnevno pobožbo
v nje čast, in je ljudstva od jutra do večera vse polno v
cerkvi. Kako lepa je Firenca, nam ni časa popisavati;
nje prijetna lega je tako obče znana. — Vendar tudi sitnosti
se ne manjka. Kamor pridemo, je treba potni list pod-
pisati dajati, je treba tudi plačati za vsaki podpis, in če bo
tako naprej šlo, menim, da moj potni list mi bo naredil
gotovo kakih osem goldinarjev stroškov. Danes zjutraj ob
šestih smo hotli v Sieno se odpeljati, popoldne pa nazaj
priti v Firenco. Že smo vožnino plačali, kar nam reče
nek vraden služabnik, da smemo sicer iti, al berž ko ne
nas bodo s hudo zavrnili, ker potnih listov nismo pri sebi
imeli; torej smo raji dnar nazaj vzeli in smo tukaj ostali.
Radi bi bili že šli od tod, al zavoljo potnih listov, ktere
moramo pri raznih gospodih podpisati dati, bomo menda še
le jutri popoldne skozi Pistojo, Luko in Pizo v Li-
vorno se podali. V torek popoldne ob štirih bomo jadrali
na ladii naprej, in z Božjo pomočjo mislimo v sredo popoldne
priti v Rim, kjer bi že vsi iz serca radi bili. Z Bogom.

Jož. Rozman.

Iz Tersta. Za Resel-ov spominek je dosedaj na-
branih 4832 fl. 40 kr. — Ko nam je že toliko let tertna
bolezen vžitek in dobiček kratila, je nastopila po nji
smert tersja. Skorej polovica tert je vgonobljenih.

V Žiréh 17. maja. Prečastiti predstojnik idrijske
kmet. podružnice in iskreni podpornik vsega, kar je do-
movini naši v slavo in prid, gosp. fajm. Janez Majnik
so nam lepo popisali, kar se je godilo domačemu roko-
delstvu na čast, 17. dan t. m. v Žiréh, takole: „Sošlo
se je danes pri meni, čeravno je vreme dosti slabo bilo,
vendar toliko bližnjih prijatelov, da nas je bilo lepo omizje.
Pokažem jim čez nekaj časa veliko bronasto svetinjo,
s katero je bil naš umni in pridni kovač Lorenc Peter nel
v lanski dunajski razstavi zavoljo mnogotere dobro in lepo
izdelane železnine poslavljen*), in jim še tudi povém, da
mu bo ravno danes vpričo njih slovesno podeljena, kar
je vse zlo razveselilo. Ko lepo medaljo dobro ogledajo,
grem sam po imenovanega kovaškega mojstra, ki je že
spodaj v hiši pričakoval, in ga peljem v veliko zgornjo
sobo pred zbrane gospóde. Pospremili so ga: domači župan,
več soseskinih mož in njegov sin, ki mu je poslav-
ljeno železnino delati pomagal, — vsi praznično oblečeni.
Mojstru Peter nelu rečem nekoliko naprej stopiti; dobro-
voljni mož je korenjak, da malo taci; vsem je dopadel.
Zdaj berem na glas vpričo vseh častno pismo, ktero mu je
bila slavna kmetijska družba iz Ljubljane s svetinjo vred
poslala. Visoko častiti gospod tehant Janez Reš ga pa
tudi še sami lepo in prijazno nagovoré in mu častno me-
daljo pred lepo cesarjevo podobo na persi pripnó; — mož-
narji pa v tem pokajo, da se razlega od hriba do hriba!
Potem se obernejo gospod tehant tudi k sinu poslavlje-

*) Nobeden med dunajskimi gospodi, ki so sodili Peter nelovo
železnino, ga ni poznal in ni slišal nikoli nič od njega; no-
beden ga jim ni priporočal in z besedo hvalil; nobeden jim ni
lepih besed dajal in prigovarjal, naj mu dajo svetinjo, — le
delo samo, ki so ga vidili od njega, je mojstra
hvalilo in mu naklonilo svetinjo. To je zaslužena čast!
Železnina Peter nelova mora tedaj res izverstna biti! Vred.

nega očeta in mu tako lepo prigovarjajo, kako naj svojega
očeta posnema in v rokodelstvu svojem napredva, da je
bilo več pričujočih ginjenih do solz. Na zadnje mu še sve-
tovajo v ljubljansko šolo podkovstva in živinozdrav-
ništva iti. — Oče in sin se spodobno zahvalita za lepe
nauke in dobre svete, in obljubita, si vse prizadajati, da
se te tolike časti vredna storita. Na to nasledva še nekoliko
zdravic in nenavadna slovesnost je bila pri kraji. Govor-
jenja od te dunajske svetinje pa med našimi ljudmi še ni
in ne bo kmalo konca!“

Iz Ljubljane. Pretekli teden sta bila iz Dunaja
gospoda dohtarja in profesorja: vitez Konstantin Ettings-
hausen in Alojzi Pokorni — oba uda komisije za
preiskavo avstrijskih mahov ali močirij — tukaj
v Ljubljani in sta se skozi tri dni: 22., 23 in 24. maja
mudila na našem mahu. Gosp. Podkrajšek ju je spremljal
na ti poti in nam zapisal, kar sta imenovana naravoslovca od
maha rekla. Povedali bomo to z veseljem drugo pot. —
Pretekli četrtek so v Slapah v fari pri Marii Devici v
Polji ujeli iz Ljubljane že zlo gnjilo truplo Andreja
Koprivc-a, premožnega kupčevavca z lesom iz Polho-
vega Gradca, kateri je blizo 14 dni v vodi ležal. Ali se
je po kaki nesreči v Ljubljani v Ljubljano prekučil ali
so se mu možgani zmešali in je sam šel v vodo, se ne vé;
verjetno pa ni, da bi ga bil kdo v roparskem namenu v
vodo vergel, ker razun nekoliko srebrnih dvojč so našli
pri njem 24 bankovcev po 10 fl., ki so bili sicer zmočeni,
pa vendar še celi. Koprivec je bil imeniten barantač z
lesom; pravijo, da ga ni lepega hrasta na Krajskem
in Štajarskem, za ktere ga bi on ne bil vedel; vso lesnino
je zvozil na Reko, kjer je imel nek celó svojo ladijo.

Novičar iz raznih krajev.

Iz Dunaja. C. kr. kupčijsko ministerstvo je zavoljo
ložje izvožnje žita iz Ogerskega in Banata dovolilo,
da se na južni državni železnici od 25. maja do 25. julija
od žita, ki se pelje več kot 10 milj dalje, ne bo plačevalo
več kakor pol krajcarja od centa in milje.

— C. kr. pravosodno ministerstvo je izreklo, da sod-
nije ne morejo obsoditi koga, da bi ga iztirali iz kraja,
h kateremu po postavi pristaja.

— XXII. del državnega zakonika razglša z razpisom
dnarstvenega ministerstva tabele o razmeri novega av-
strijskega dnarja do dosedanjega.

— Slišati je, da se osnovavna komisija državnega
svetovavstva močno peča z deželnimi namestnijami in
s srenjsko postavo.

— Na Dunaji so pretečeno leto čez 2000 zdravih
kónj v mesnicah prodali.

Iz Českega. V Avseku je storila krava nekemu
ólarju tele 27. decembra 1857, ktero je tehtalo prvi dan
75 funtov, čez 17 dni pa 114 funtov; zrastle je toraj vsaki
dan za $2\frac{5}{17}$ funta. Čez družih 7 dni je tehtalo 129 funt.,
toraj je bilo vsaki dan za $2\frac{1}{4}$ funta težje. 16. maja t. l.
so tele zopet tehtali in teža njegova je bila $353\frac{1}{2}$ funtov.
To tele je bilo tedaj v 139 dnéh za 278 funtov težje,
torej za 2 funta vsaki dan.

— Na Českem je dala divjačina v času za lov 1857
do 1858 vsega skupaj 32 tavžent 122 in 71 funtov mesa
za živež, in sicer: zajci 25 tavžent 820 centov, jere-
bice 1788 centov, fazani 1027 centov, in serne
1094 centov. Ako se rajta k vrednosti vsega tega mesa
še vrednost rogov in neizdelanih kož, je dala vsa divjačina
skup 663 tavžent 718 fl. 44 kr., zajci sami 145 tavžent
735 fl.

Iz Moravskega. V Ravsnicu je bila 26. t. m.
strašna povodenj. Oblak se je vtergal in skorej popol-
noma usahnjen potok je hipoma tako narastel, da je čez